

आश्रमांतरितः आश्रमदूरगतः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ पदं मार्गे चिह्नं गत्वा प्राप्य तेनैव यथा तदानयत ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ धर्मो नमज्ज धर्मलोपोर्थलोपश्च

तदादाय गतोरजं स्वरमाणो महामृगः ॥ आश्रमांतरितः शीघ्रं प्लुवमानो महाजवः ॥ ९ ॥ क्रियमाणं तु तद्वद्वासविप्रः कुरु सत्तम ॥ त्वरितो भ्यागमत्तत्र अग्निहोत्र
परीप्सया ॥ १० ॥ अजातशत्रुमासीनं भ्रातृभिः सहितं वने ॥ आगम्य ब्राह्मणस्तूर्णं संतप्तश्चेदमब्रवीत् ॥ ११ ॥ अरणीसहितं मंथं समासक्तं वनस्पतौ ॥ मृगस्य घ
र्षमाणस्य विषाणे समसज्जत ॥ १२ ॥ तमादाय गतोरजं स्वरमाणो महामृगः ॥ आश्रमात्वरितः शीघ्रं प्लुवमानो महाजवः ॥ १३ ॥ तस्य गत्वा पदं राजन्नासाद्य
च महामृगं ॥ अग्निहोत्रं न लुप्येत तदानयत पाण्डवाः ॥ १४ ॥ ब्राह्मणस्य वचः श्रुत्वा संतप्तो यथुधिष्ठिरः ॥ धनुरादाय कौतेयः प्राद्रवद्भ्रातृभिः सह ॥ १५ ॥ सन्नद्धा
धन्विनः सर्वे प्राद्रवन् नरपुंगवाः ॥ ब्राह्मणार्थं यतंतस्ते शीघ्रमन्वगमन्मृगं ॥ १६ ॥ कर्णिना लोके नाराचानुत्तुजंतो महारथाः ॥ नाविध्य न्याण्डवास्तत्र पश्यंतो मृग
मंतिकात् ॥ १७ ॥ तेषां प्रयतमानानां नाहस्यत महामृगः ॥ अपश्यंतो मृगं शांतादुःखं प्राप्तामनस्विनः ॥ १८ ॥ शीतलच्छायमागम्य न्यग्रोधं गहने वने ॥ क्षुत्पि
पासापरीतांगाः पाण्डवाः समुपाविशन् ॥ १९ ॥ तेषां समुपविधानां कुलोदुःखितस्तदा ॥ अब्रवीद्भ्रातरं श्रेष्ठममर्षात्कुरुनंदनं ॥ २० ॥ नास्मिन्कुले जातु मज्ज
धर्मो न चालस्यादर्थलोपो बभूव ह ॥ अनुत्तराः सर्वभूतेषु भूयः संप्राप्ताः स्मः संशयं किन्तुराजन् ॥ २१ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि आरण्ये पर्व
मृगान्वेषणे एकादशाधिकत्रिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ३११ ॥ ॥ ३१ ॥ युधिष्ठिर उवाच नापदामस्ति मर्यादानिमित्तं न कारणं ॥ धर्म
स्तु विभजत्यर्थं मुभयोः पुण्यपापयोः ॥ १ ॥ भीम उवाच प्रातिका मन्य न्यकृष्णां सभायां प्रेष्य वत्तदा ॥ नमयानिहतस्तत्र तेन प्राप्ताः स्म संशयं ॥ २ ॥ अ
जुन उवाच वाचस्तीक्ष्णास्थिभेदिन्यः सूतपुत्रेण भाषिताः ॥ अतितीव्रामयाक्षां तास्तेन प्राप्ताः स्म संशयं ॥ ३ ॥ सहदेव उवाच शकुनिस्त्वां यदाजैषी
दक्षद्युतेन भारत ॥ समयानहस्तत्र तेन प्राप्ताः स्म संशयं ॥ ४ ॥ वैशंपायन उवाच ततो युधिष्ठिरो राजानकुलं वाक्यमब्रवीत् ॥ आरुह्य वृक्षं माद्वेय निरीक्ष्य
स्वदिशो दश ॥ ५ ॥ पानीयमंतिके पश्य वृक्षांश्चाप्युदकाश्रितान् ॥ एते हि भ्रातरः श्रान्तास्तव तात पिपासिताः ॥ ६ ॥

नाभूत् आलस्यादित्युपचर्यते त्वयि अनुत्तराः प्रतिवाक्यरहिताः सर्वभूतेषु कार्यार्थे उपस्थिते ओमित्येव दामो न तु वाक्यांतरमित्यर्थः संशयं ब्राह्मणस्य कर्मलोपनिमित्तं दोषं ॥ १ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकं
ठीये भारतभावदीपे एकादशाधिकत्रिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ३११ ॥ ॥ ३१ ॥ नापदामिति निमित्तं फलं धर्मः प्रारब्धरूपस्तु अर्थं फलं क्षुब्धदुःखरूपं विभजति ॥ १ ॥ प्रेष्य वत् प्रेष्यामि वा ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥